

MEDEDELINGENBLAD

Tiendwegmolen

*Zo onaantastbaar in het land:
de wijde wereld kennisgeven
met tekens uit de eigen hand
- symbolen van het eeuwig leven -
geboorte en vreugd:
de wiekenstand
waarover, als de vogel landt,
de wolken eindeloos
verder zweven.*

C.A. van de Bree

HISTORISCHE VERENIGING HARDINXVELD-GIESSENDAM

INHOUD

	pag.
Van de voorzitter	2
Bescherming bruggen	3
De wielerbaan	4
Jeugdpagina	5
Monumenten	7
Schuurkerkje	8
Een Spitfire wordt vermist (vervolg)	10
Pauw zoekt kennismaking	11
Genealogie	13
Oproepen	16
Bericht van de penningmeester	17
Een waardevolle schenking	18
Grote belangstelling voor streekhistorie	18
Wie, wat, waar?	19
Korte berichten	20
Recensies	21

Op de omslag: Tiendwegmolen

COLOFON

Uitgever	Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam
Redactie	A.C. Baardman, E. Blokland, W.F. van de Bree-Ooms, A. Dubbeldam-van der Waal van Dijk, J.I.C.de Jong-Kooij
Foto's	Voor zover niet afkomstig uit het foto-archief van de vereniging zijn de illustraties ter beschikking gesteld door: W.F. van de Bree-Ooms, M.J.A. de Haan, J. Dubbeldam, B. de Jong, J.J. van Houwelingen, J.C. Borsje, D. Blokland.
Druk en lay-out	B.V. Grafisch Bedrijf Tuijtel
Oplage	920
Redactieadres	Buitendams 77, 3371 BB Hardinxveld-Giessendam, telefoon 01 84-614563, telefax 01 84-611589
Verschijnen	Eenmaal per halfjaar. Het wordt gratis toegezonden aan de ruim 890 leden van de vereniging en de zusterorganisaties in de regio. Daarnaast is er een beperkt aantal exemplaren beschikbaar voor andere belangstellenden. De losse verkoopprijs bedraagt f 3,50.
Copyright	Overname van artikelen of gedeelten daarvan is toegestaan mits duidelijke bronvermelding en toezending van een exemplaar aan de uitgever.

BESTUUR

A.C. Baardman	Vier Heultjes 74	5165 PW	Sprang-Capelle	0416-316946	voorzitter
E. Blokland	Wibautstraat 4	3371 VP	Hardinxveld-Giessendam	0184-615509	lid
J. van den Bout	Albert Cuypraat 17	3372 XA	Hardinxveld-Giessendam	0184-616450	lid
W.F. van de Bree-Ooms	Buitendams 77	3371 BB	Hardinxveld-Giessendam	0184-614563	secretaris
J. Dubbeldam	Buitendams 134	3371 BN	Hardinxveld-Giessendam	0184-613938	penningmeester
M.J.A. de Haan	Buitendams 4	3371 BL	Hardinxveld-Giessendam	0184-616586	vicevoorz. archivaris
J.J. van Houwelingen	Kerkstoep 1	3372 DG	Hardinxveld-Giessendam	0184-617726	lid
J.I.C. de Jong Kooij	Gijbelandsedijk 82	2974 VE	Brandwijk	0184-670019	lid
A. Kampman-Timmer	Graafland 82a	2964 GA	Groot-Ammers	0184-601741	lid
A. Koorevaar	De Sav. Iohmanstraat 60	4207 NV	Gorinchem	0183-628647	lid
P. Wemmers	Buitendams 150	3371 BN	Hardinxveld-Giessendam	0184-616952	lid

De minimum contributie voor 2001 bedraagt f 25,00. Voor leden tot 18 jaar en ouder dan 65 jaar f 20,00. Hogere bedragen zijn altijd welkom.

Bankrekening: 32.50.99.138, girorekening: 3879669. Graag bij elke betaling duidelijk vermelden wat u betaalt. Donaties zijn altijd van harte welkom.

VAN DE VOORZITTER

In het vorige mededelingenblad vertelde ik u dat het bestuur verwachtte binnenkort het negenhonderdste lid te kunnen verwelkomen. De afgelopen periode was een tijdperk van plussen en minnen; nieuwe leden kwamen en bestaande leden verdwenen. Het eindresultaat was december 2000 wel positief, maar het aantal leden bleef beneden de negenhonderd. Er zijn meer verwachtingen niet uitgekomen. De bedoeling was dat dit voorjaar de publicatie over streekkleding zou verschijnen maar het manuscript is nog steeds niet in ons bezit, ondanks de toezeggingen van de auteur. Er waren zoveel aanpassingen nodig dat wij niet meer geloven dat het dit jaar nog zal verschijnen. Daarom werken wij hard aan de publicatie *'HOEKE DOEME?' (Nog meer anderande Giesendamse woorden onder ons' gezeed)*, geschreven door de heer W. de Leeuw. Deze publicatie is een aanvulling op *'Onder ons gezeed'*, verschenen in 1996. Wij hopen het boekje binnen afzienbare tijd te kunnen presenteren. En dan dat fraaie eiland in de Wiel, het zorgkindje van het bestuur. Na de volledige restauratie dachten wij dat het eiland stevig aan de bodem van de Wiel verankerd lag. De ketting was dik en het anker zwaar, maar de kracht van de natuur was blijkbaar te sterk. Er zat een zwakke schakel in de ketting. Wij hebben weer de hulp van duikers moeten inroepen om de klus te klaren. Dit waren dus de verwachtingen die niet uitgekomen zijn.

Onze vereniging bestaat inmiddels 23 jaren en is uitgegroeid tot een grote vereniging die door de jaren heen behoorlijk actief is geweest. Het gevolg daarvan is dat er inmiddels een groot archief is ontstaan. Bovendien bezitten wij een grote hoeveelheid geschonken goederen. Het begint een probleem te worden om alles op een overzichtelijke manier op te slaan. Onze goederen liggen opgeslagen op de zolder boven de smederij van De Koperen Knop en een complete inventaris, oude houtbewerkingsmachines van een timmermanswerkplaats, elders. Een belangrijk en omvangrijk deel van het archief ligt opgeslagen in het gebouw, waar wij maandelijks vergaderen: *'Herberg de Witte Swaen'*. De rest

van het archief en de publicaties bevinden zich in het pand Buitendams 85a en in het *'Historisch Centrum'* Buitendams 4. U begrijpt wel dat het zo geen ideale toestand is en het vaak moeilijk werkt. De heer Koorevaar, van de afdeling Genealogie, ontvangt zijn gasten in Buitendams 4 op zaterdagmorgen, terwijl in deze kleine ruimte dikwijls mensen aanwezig zijn die wat informatie willen hebben of komen om een boekje te kopen.

Wij zijn dus in grote mate afhankelijk van derden en het is niet denkbeeldig dat er een moment komt dat wij geen gebruik meer kunnen maken van de nu beschikbaar gestelde ruimten. Het bestuur heeft dan ook besloten om met ingang van het jaar 2000 gelden te reserveren voor een eigen onderkomen met archiefruimte.

Ook deze keer wil ik u een globaal overzicht geven van de activiteiten in het achter ons gelegen verenigingsjaar.

Er zijn weer, zoals gewoonlijk, twee mededelingenbladen verschenen.

De publicatie *'De Peulenstraat in 1950'* werd tijdens een druk bezochte gezellige bijeenkomst gepresenteerd. Deze uitgave van de vereniging was wel een succes want hij is helaas reeds uitverkocht.

Op de *'Open Monumentendag'* was, op initiatief van onze vereniging, het Lingegemaal voor het publiek opengesteld. Het was een goed initiatief want er kwamen veel bezoekers.

Van hout tot hoep

Van hout tot hoep

De heer Dirk Blokland heeft een serie van acht tekeningen gemaakt van diverse plaatsen in onze gemeente. U heeft ze ontvangen in de vorm van ansichtkaarten.

De najaarslezing is gehouden door de heer A. Koorevaar, terwijl op diezelfde avond de definitieve versie van de videofilm 'Van hout tot hoep' is vertoond.

Onze vereniging was ook met een stand vertegenwoordigd op de open dag van het HOAV, die gehouden is in de 'Boerenklaas' te Brandwijk.

Terugblikkend kunnen we constateren dat het een redelijk druk en goed verenigingsjaar is geweest.

Arie C. Baardman

BESCHERMING VAN BRUGGEN EN BOMEN LANGS DE PARALLELWEG

C.D. van Bennekom

De Stichting Dorpsbehoud gaat zich sterk maken om het karakter van de huidige Parallelweg te behouden.

Zij is van mening dat het geen enkele zin heeft een paar bruggen, of groepjes van bruggen te beschermen, maar dat alle bruggen (zie foto's) bescherming verdienen. In combinatie met de bomen zijn de bruggen langs de Parallelweg (als geheel) de moeite van het bewaren waard.

Niet alleen voor de treinreiziger die toevallig het dorp passeert maar ook voor de plaatselijke bevolking is het een mooi geheel dat het behouden waard is. Uit het oogpunt van historie is het te overwegen tot bescherming van de bruggen en de bomen te komen. Zo is de

desbetreffende polder altijd een vaarpolder geweest. Waar elders in het dorp en ook landelijk de herinneringen aan deze polders verloren zijn gegaan of gaan, is behoud van groot belang.

Hoewel er door de Stichting al bezoeken ter plaatse zijn gebracht en contacten zijn gelegd met andere organisaties op het terrein van monumentenzorg, landschapsontwikkeling enz., is er op dit moment nog niet gewerkt aan een uitvoerige onderbouwing van de voorstellen.

Allereerst heeft de Stichting zich gewend tot de gemeentelijke Monumentencommissie en tot het College van Burgemeester en Wethouders. De Stichting ziet graag dat de gemeente instemt met het idee om bescherming voor alle bruggen te realiseren; daarna zal de uit-

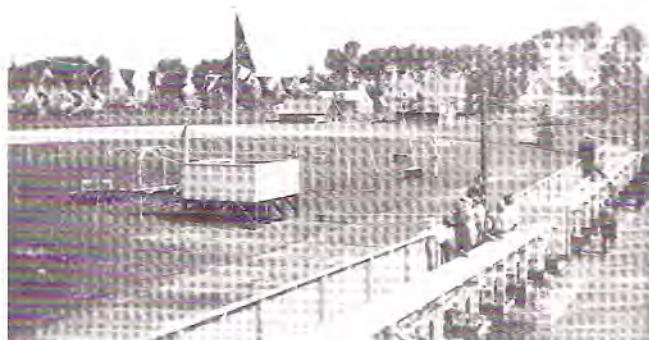

werking plaatsvinden. Daarbij is er al enige studie gedaan naar eventuele subsidiëring. Er wordt gedacht de plannen aan te melden als een Belvédère-project. Daarbij is de volle medewerking van de gemeente Hardinxveld-Giessendam uiteraard van essentieel belang. De Stichting opteert dus voor het behoud van alle bruggen langs de Parallelweg en eigenlijk ook het gebied van de Wilhelminalaan. Maar misschien is dit laatste teveel gevraagd. De reactie van de gemeente wordt met belangstelling afgewacht.

DE WIELERBAAN AAN DE PARALLELWEG

Door A. Langedijk

Men vroeg mij of ik nog iets wist over de wielierbaan aan de Parallelweg. Nou ja, ik weet er nog wel wat van, daar ik er als kind veel was, bijna iedere avond, maar ik weet geen exacte data meer.

'In den beginne', ik schat ongeveer 1933-1934 was er altijd koninginnefeest (31 augustus) op het ijsclubterrein. Er waren dan altijd allerlei spelen en evenementen uit die tijd.

Op een keer was er een grasbaan uitgelegd voor wielrennen. Wij hadden toen al verschillende jongens die op de weg raceten, zoals Jaap Bos, Jan Suiker, Wim van Meteren, Ries Verbaan en noem maar op. Zij gaven daar acte de présence. Dit is enkele jaren zo gegaan. Toen kwam men op de gedachte om een echte wielierbaan aan te leggen omdat telkens tijdens de winter de baan onder water gezet werd voor het ijs. (We hadden toen nog echte winters) Dit was niet bevorderlijk voor de wielierbaan.

Achter huize 'Linkie' van de familie Versteeg

kon men een stuk grond huren waar het plan is verwezenlijkt. Het was voor die tijd een mooie baan, echt een piste met schuin oplopende bochten. Eerst was het een grasbaan maar hij werd al gauw geasfalteerd. Aan de zijkant en in het midden van de baan was er een soort platform van ongeveer 3 bij 3 meter waar de jury zat. Ik zal de namen even noemen: Henk Taanhof, Hans van de Berg, Maar van Meteren, Ruurd van de Berg met nog enkelen. De EHBO was ook al aanwezig. Dit was nodig, want als men op het ruwe asfalt viel en dan ook nog doorschoof konden de verwondingen erg zijn! Het was van dat ruwe asfalt, niet zo mooi glad zoals nu in Buitendams, men kon de steentjes per vierkante decimeter tellen. De firma Dukel verzorgde ook toen al de geluidsinstallatie.

Er kwamen nogal wat gerenommeerde renners op de baan af. Ik zal er een paar noemen uit die tijd: Hein Velner, Hannes van de Brag, Henk Taanhof. Van onze club waren het: Jan Suiker, Jaap Bos, Wim van Meteren, Ruurd van de Berg, Rook Kamsteeg, Riens Verbaan, Jan de Rooij Bzn, Henk van de Berg en Nederlof uit Sliedrecht, Kees Leeuwis uit Wijngaarden en L. Hartjesveld uit Gorcum.

De naam van de wielervereniging was: "Ren en Tourclub Merwede". Na de oorlog is de baan afgebroken. Veel renners waren toen al wat ouder en hadden door de oorlog niet meer kunnen trainen en gaven het racen op.

JEUGDPAGINA

De mantelspeld

Pieter Wemmers.

Trots loopt Erwolf door het dorp. Hij geniet van de jaloerse blikken van zijn vrienden. Gisteren was hij jarig en hij kreeg van zijn vader, die dorpshef is, een mantelspeld. Niet zo maar een, nee, eentje van brons en ingelegd met email. Kijk eens hoe schitterend hij blinkt in de zon, vooral die gekleurde stukjes, rood, blauw, oranje.

Die speld heeft zijn vader gekocht van een handelaar die om de zoveel tijd het gehucht bezoekt en dan zijn nieuwste spulletjes laat zien.

Op een dag gaat Erwolf met zijn vrienden jagen in het bos. Ze hopen dat ze een konijn kunnen schieten. Erwolf is een goede jager: als hij zijn pijl richt op een dier, dan mist hij haast nooit. Plotseling hoort hij geritsel in een struik naast zich en hij buigt zich voorover om wat beter te kijken. Daarbij blijft zijn mantelspeld achter een tak steken...

Na een poosje ontdekt Erwolf dat hij zijn mooie speld verloren is. Hij roept zijn vrienden bij elkaar en met z'n allen zoeken ze de plek af waar Erwolf denkt dat hij hem kwijt geraakt is. Helaas, niemand ziet hem liggen, daar half onder een hoopje bladeren.

Erwolf leeft al lang niet meer. Het dorpje is verdwenen, de mensen zijn naar andere plaatsen vertrokken en aan niets is te zien dat hier ooit mensen geleefd hebben. Hoewel, je ziet nog wel een lichte glooiing in het landschap en als je goed kijkt ook wat verweerde scherven in de grond. Het bos is langzamerhand verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor weilanden en akkers. En de mantelspeld...? Hij ligt nog steeds in de grond.

Af en toe wordt de bronzen speld heen en weer geschud als er een ploeg door de grond getrokken wordt. Eén keer krijgt het een geweldige schok, zo erg dat er een stuk af breekt. Er is namelijk vlakbij een granaat in geslagen en een van de scherven raakt de speld. Maar verder blijft hij daar ongestoord liggen, al 1900 jaar lang...

Op een dag stopt er een auto op de weg die

langs de akkers ligt. Er stapt een jongeman uit. Hij doet zijn laarzen aan en loopt de akker op, die nu braak ligt. De suikerbieten zijn door de boer uit de grond gehaald en hij heeft toestemming gekregen om over het land te lopen. Hij is namelijk op zoek naar oude voorwerpen. Doordat hij veel in oude geschiedenisboeken leest, weet hij dat in deze buurt zo'n 2000 jaar geleden Romeinen gewoond hebben. Natuurlijk weet hij niet precies waar, maar hij weet wel dat die nederzettingen vaak op wat hogere plekken lagen. Hij heeft dan ook nauwkeurig naar het omliggende land gekeken en het viel hem op dat er op deze akker een lichte glooiing te zien is. Daarom denkt hij dat er op deze plek wel eens mensen gewoond kunnen hebben. Al snel blijkt dat hij gelijk heeft. Binnen een half uur heeft hij al ongeveer 30 potscherven gevonden. Aan de vorm, de structuur en soms de versieringen kan hij zien dat deze scherven uit de Romeinse tijd stammen. Een interessante plek..., hoog tijd om de metaaldetector uit de auto te halen. Nadat hij het apparaat, een soort wandelstok met onderaan een schotel, aangezet heeft loopt hij al schuifelend en zwaaiend over de akker.

Af en toe hoor je een bliepje en zie je de jongeman op zijn knieën een gaatje graven. Na een poosje heeft hij al aardig wat voorwerpen gevonden. Heel veel koperen granaat-

scherven (er is hier zeker veel gevochten in de Tweede Wereldoorlog, denkt hij), melkdoppen, spijkers, een centje, een gesp. Wel leuk, maar niet wat hij eigenlijk verwacht had. Nog helemaal geen Romeins materiaal, dat had hij eigenlijk wel verwacht. Vaak is het zo dat als er scherven liggen, er ook wel muntjes en andere metalen voorwerpen liggen.

Maar hij geeft de moed niet op. En warempel, na een poosje hoort hij een heel zacht bliepje en na wat voorzichtig graafwerk houdt hij een klein rond voorwerpje in zijn handen. Nadat hij de grond er af geveegd heeft ziet hij het: een Romeinse munt. Duidelijk ziet hij het hoofd van een Romeinse keizer. De munt is afgesleten en bij de randen wat afgebrokkeld, maar wat wil je, hij ligt al bijna 2000 jaar in de grond.

Met frisse moed gaat hij verder. Even later heeft hij weer iets in zijn handen. Het is een mantelspeld. Het brons is dof en zwart geworden, verschillende stukjes email zijn er uit gevallen en er is zelfs een gedeelte van afgebroken, maar toch...? Hij ziet meteen dat dit een Romeinse fibula is. Dit is een vondst waar hij eigenlijk op hoopte.

Thuisgekomen maakt hij hem schoon en nu ligt hij in zijn vitrinekast. Regelmatig vraagt hij zich af: "hoe zou die speld daar nu terechtgekomen zijn?"

Deze fibula of mantelspeld is een van de vele voorwerpen die door mensen met een metaaldetector uit de grond gehaald worden. Regelmatig lopen zoekers met hun metaaldetector op akkers, bouwputten en andere plekken waar ze iets hopen te vinden. Veel mensen denken dat die mensen alleen maar naar schatten op zoek zijn. Dat is wel zo, maar de meeste detectorzoekers vinden een 17e eeuwse gesp of een knoop uit de vorige eeuw ook een schat. Je krijgt er misschien een paar gulden voor, maar daar gaat het niet om. Het is oud en dáár gaat het om!

Er zijn helaas ook mensen die hun metaaldetector verkeerd gebruiken. Zij gaan op plekken zoeken waar dat niet mag. Maar een goede zoeker vraagt altijd om toestemming en laat wat hij gevonden heeft ook aan een archeoloog zien.

Wil je meer over archeologie, metaaldetectors, opgravingen, enz. weten, dan heb je hier een paar adressen.

*Archeologische Werkgemeenschap Nederland
Herengracht 474
1017 CA Amsterdam*

*De detector Amateur
Hanebalken 153
9205 CL Drachten*

Je mag mij natuurlijk ook even bellen als je bijvoorbeeld de mantelspeld wilt zien.

Pieter Wemmers
tel. 0184-616952

COLLEGAE IN VERWEGGISTAN

Pieter Wemmers

In de meeste steden en dorpen in Nederland wonen wel mensen die zich interesseren in de geschiedenis van de plaats waarin zij wonen. Dit resulteert in historische-, archeologische- en oudheidkundige verenigingen, kleine musea, historisch nieuwsblaadjes, etc.

Een historische vereniging is dan ook een bekend fenomeen in Nederland.

Hoe zit dat eigenlijk in het buitenland?

In enkele landen die ik bezocht heb ben ik historische verenigingen tegengekomen.

Bijvoorbeeld in Australië. Ik heb daar enkele maanden bij een veeboer gewerkt. De boerin was actief in de plaatselijke historische vereniging. Deze vereniging houdt zich bezig met de geschiedenis van Richmond, een dorpje met ongeveer 600 inwoners, verspreid over een oppervlakte ter grootte van half Zuid-Holland. De geschiedenis van het dorp zelf gaat terug tot de tijd dat de eerste goudzoekers er zich vestigden, zo'n 150 jaar geleden. Er is in Richmond een klein, maar prachtig museum, waar bezoekers onder leiding van leden van de vereniging rondgeleid worden.

MONUMENTEN

Deze mensen vertellen je alles over Richmond en over... fossielen. In dit gedeelte van Australië worden namelijk veel resten van reeds lang uitgestorven dieren gevonden. In het museum liggen dan ook complete skeletten van prehistorische dieren. De vereniging fungeert ook als meldpunt voor archeologische vondsten. Als een boer denkt dat er bij hem een dinosaurius op het erf ligt, kan hij naar de vereniging bellen, er komt dan iemand kijken en als het de moeite waard is dan komt er een paleontoloog (kenner van fossielen) en wordt het beestje uitgegraven. Ik heb met verschillende leden gesproken en heb geconstateerd dat ook daar de leden zich met veel enthousiasme inzetten voor het behoud en het bewust zijn van 'vroeger'.

En dan Israël. Tijdens mijn verblijf in Sarid, een kibboets gelegen in het noorden van Israël, kwam ik in contact met een groepje kibboetsniks. We kregen een gesprek over de geschiedenis van Sarid (de naam wordt al genoemd in de Bijbel, Jozua 19) en ik werd uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de oudheidkamer van de kibboets. Dat was de moeite waard. De kamer stond vol met voorwerpen die op een of andere manier met de kibboets te maken hadden. Oude kleding, fotomateriaal, voorwerpen uit de ontstaansperiode van de kibboets, oud gereedschap, maar ook duizenden jaren oude voorwerpen die de verenigingsleden in de loop der jaren opgegraven hadden: sieraden, wapens, munten, enzovoorts.

Een soort Joods 'Koperen Knop'- idee. De leden van deze historische vereniging zijn voornamelijk oudere mensen die zich in hun vrije tijd met de geschiedenis van hun omgeving bezighouden en dit op een voortreffelijke manier voor de toekomst bewaren. Ik hoorde dat de meeste kibboetsiem wel zoiets kennen.

Van collega-bestuursleden vernam ik dat zij tijdens hun reizen ook meerdere malen historische verenigingen tegengekomen zijn. Plaatselijk historisch besef leeft dus niet alleen bij ons, maar ook ver buiten 's lands grenzen.

Binnendams 26

Na lang zorgen gemaakt te hebben over dit pand nu een positief bericht. Wellicht heeft u er al iets van gezien, maar nu is daadwerkelijk een stap in de goede richting gezet. De houten constructie is in zijn geheel vervangen en er is een betonnen vloer gestort ter plaatse van het stalgedeelte. De eigenaar zal zelf zorg dragen voor een nieuwe rieten kap. Onlangs zijn in de gevels nieuwe houten kozijnen geplaatst. Jammer dat het metselwerk de afgelopen jaren door blootstelling aan weer en wind sterk achteruit is gegaan.

Gezien de reputatie van de aannemer betreffende restauraties in het verleden, kunnen we erop vertrouwen dat de werkzaamheden met de nodige deskundigheid uitgevoerd zullen worden. Wat het interieur betreft is min of meer sprake van (ver)nieuwbouw. Bedoeling is enkele originele elementen terug te plaatsen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de plafondschildering in de opkamer. In een vroeg stadium van leegstand van de boerderij zijn helaas de tegeltjes uit de keuken van de boerderij verdwenen, die het pand een grote meerwaarde gaven.

Al met al mogen wij, gezien de recente geschiedenis van het rijksmonument, tevreden zijn dat het pand toch nog bewaard kan blijven voor de toekomst en samen met de andere boerderijen in Binnendams iets blijft vertellen over de agrarische geschiedenis van dit gedeelte van Giessendam.

Buitendams 32

Een ander gebouw waar ook aan gewerkt wordt is Buitendams 32. Aan de buitenkant is

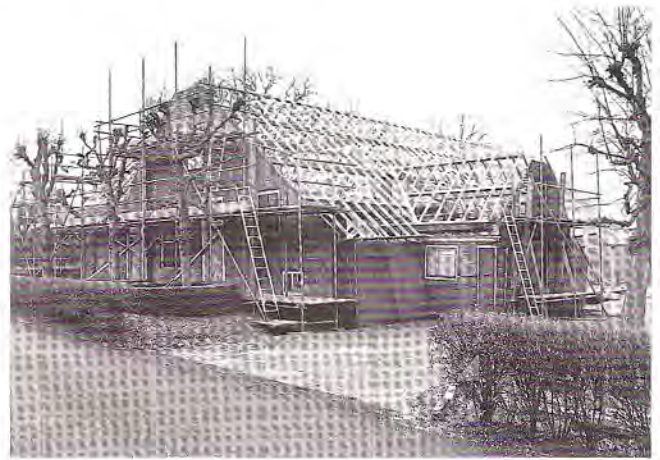
MONUMENTEN

Deze mensen vertellen je alles over Richmond en over... fossielen. In dit gedeelte van Australië worden namelijk veel resten van reeds lang uitgestorven dieren gevonden. In het museum liggen dan ook complete skeletten van prehistorische dieren. De vereniging fungeert ook als meldpunt voor archeologische vondsten. Als een boer denkt dat er bij hem een dinosaurus op het erf ligt, kan hij naar de vereniging bellen, er komt dan iemand kijken en als het de moeite waard is dan komt er een paleontoloog (kenner van fossielen) en wordt het beestje uitgegraven. Ik heb met verschillende leden gesproken en heb geconstateerd dat ook daar de leden zich met veel enthousiasme inzetten voor het behoud en het bewust zijn van 'vroeger'.

En dan Israël. Tijdens mijn verblijf in Sarid, een kibboets gelegen in het noorden van Israël, kwam ik in contact met een groepje kibboetsniks. We kregen een gesprek over de geschiedenis van Sarid (de naam wordt al genoemd in de Bijbel, Jozua 19) en ik werd uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de oudheidkamer van de kibboets. Dat was de moeite waard. De kamer stond vol met voorwerpen die op een of andere manier met de kibboets te maken hadden. Oude kleding, fotomateriaal, voorwerpen uit de ontstaansperiode van de kibboets, oud gereedschap, maar ook duizenden jaren oude voorwerpen die de verenigingsleden in de loop der jaren opgegraven hadden: sieraden, wapens, munten, enzovoorts.

Een soort Joods 'Koperen Knop'- idee. De leden van deze historische vereniging zijn voornamelijk oudere mensen die zich in hun vrije tijd met de geschiedenis van hun omgeving bezighouden en dit op een voortreffelijke manier voor de toekomst bewaren. Ik hoorde dat de meeste kibboetsiem wel zoiets kennen.

Van collega-bestuursleden vernam ik dat zij tijdens hun reizen ook meerdere malen historische verenigingen tegengekomen zijn. Plaatselijk historisch besef leeft dus niet alleen bij ons, maar ook ver buiten 's lands grenzen.

Binnendams 26

Na lang zorgen gemaakt te hebben over dit pand nu een positief bericht. Wellicht heeft u er al iets van gezien, maar nu is daadwerkelijk een stap in de goede richting gezet. De houten constructie is in zijn geheel vervangen en er is een betonnen vloer gestort ter plaatse van het stalgedeelte. De eigenaar zal zelf zorg dragen voor een nieuwe rieten kap. Onlangs zijn in de gevels nieuwe houten kozijnen geplaatst. Jammer dat het metselwerk de afgelopen jaren door blootstelling aan weer en wind sterk achteruit is gegaan.

Gezien de reputatie van de aannemer betreffende restauraties in het verleden, kunnen we erop vertrouwen dat de werkzaamheden met de nodige deskundigheid uitgevoerd zullen worden. Wat het interieur betreft is min of meer sprake van (ver)nieuwbouw. Bedoeling is enkele originele elementen terug te plaatsen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de plafondschildering in de opkamer. In een vroeg stadium van leegstand van de boerderij zijn helaas de tegeltjes uit de keuken van de boerderij verdwenen, die het pand een grote meerwaarde gaven.

Al met al mogen wij, gezien de recente geschiedenis van het rijksmonument, tevreden zijn dat het pand toch nog bewaard kan blijven voor de toekomst en samen met de andere boerderijen in Binnendams iets blijft vertellen over de agrarische geschiedenis van dit gedeelte van Giessendam.

Buitendams 32

Een ander gebouw waar ook aan gewerkt wordt is Buitendams 32. Aan de buitenkant is

dit nog niet echt zichtbaar, want eerst zal het pand rechtgezet worden, waarvoor het aan de binnenzijde onderheid zal worden. Bij dit pand zal ook het dak vernieuwd worden. Het interieur zal enkele wijzigingen ondergaan in verband met aanpassingen aan deze tijd. Zo zal ter plaatse van de trap een hal gemaakt worden die ervoor zorgt dat niet direct de woonkamer via de voordeur wordt betreden. Aan de achterzijde wordt een balkon/veranda geplaatst, zodat men ook op dijkniveau buiten kan zitten.

Verder wordt waar nodig het metselwerk gereinigd en opnieuw gevoegd.

Nieuwe monumenten

Naar aanleiding van plaatsing van een karakteristiek boogbruggetje aan de Parallelweg (hoek Sluisweg) op de monumentenlijst is besloten een inventarisatie uit te voeren van de bruggetjes aan de Parallelweg. Bedoeling hiervan is uiteindelijk om meerdere bruggetjes aan te wijzen als monument. Een situatie die zich in het verleden op de Nieuweweg heeft voorgedaan kan zo worden voorkomen. Het betreft een karakteristiek stukje Hardinxveld wat voor het dorpsbeeld niet onderschat moet worden.

HET 'SCHUURKERKJE' AAN DE BUITENDAMS.

Pieter Wemmers

Aan de 'Lockenstoep' aan de Buitendams staat sinds 1911 een kerkje, het zogenaamde 'schuurkerkje'. Zo wordt in de volksmond het kerkgebouw van de Vrije Gereformeerde Gemeente genoemd, omdat de gemeente eerst tijdelijk bijeen kwam in een schuur. Die schuur stond aan de andere kant van de stoep. Dat duurde tot in 1911 totdat de huidige kerk gebouwd werd.

Ik ben er wel eens geweest en ik herinner me nog goed de nostalgische sfeer.

De psalmen werden gezongen in de berijming van Datheen, de zogenoemde 'ouwe rijm'.

De organist kon met behulp van een ladder zijn plaats achter het orgel innemen. Als dan het laddertje opgetrokken was, konden de mensen de kerk in.

Het collecteren gebeurde door middel van een zak aan een lange steel, waarmee de koster behendig over de hoofden van de mensen heen manoeuvreerde.

Het interieur bleef door de jaren heen onveranderd: de katheders met de groene franjes rondom en de 2 lampen weerszijden; de grijs geverfde houten kerkbanken, zo dicht op elkaar dat je rechtop zittend met je ellebogen op de bank vóór je kon leunen; de houten vloer met de kokosmat/lopers in de gangpaden. Er was ruimte voor ca. 120 mensen.

Elke zondag was er 's morgens en 's avonds

dienst. Dat waren leesdiensten, behalve als er zo nu en dan een predikant de zondag over was. Er werden voornamelijk 'oudvaders' gelezen, d.w.z. preken van predikanten van ca. vóór 1800. Verder was er door de week ook meestal een dienst; dan kwam er een dominee preken.

De laatste jaren nam het ledenaantal af en na het plotseling overlijden van de enige ouderling, de heer C. Kazen, is de gemeente eind 1999 opgeheven.

Het onderstaande is geschreven door een oud-lid van deze kerk:

Geschiedenis in het kort van de Vrije Gereformeerde Gemeente van Giessendam, 1840 -2000.

Ontstaan uit de actie van Ds. L.G.C. Ledeboer te Benthuisen.

1e voorganger is Ds. B. Sterkenburg.

In 1844 aangesloten bij de Geref. Kerk (B) t.o.v. de Geref. Kerk (Afgescheidenen).

In 1845 vertrekt Ds. Sterkenburg en in 1846 komt Ds. W.C. Wüst.

In 1847 kwam de gemeente buiten genoemd verband te staan en werd een vrije gemeente in de lijn van de Ledeboerianen. Vrije Gereformeerde Gemeente, en dat bleef het altijd.

In 1848 vertrekt Ds. Wüst naar N.Amerika, doch kwam in 1850 terug naar Giessendam, om 4 jaar later (1854) opnieuw daar heen te gaan.

Daarna was van 1864 - 1868 Ds. Th. de With predikant van de gemeente.

Vanaf 1877 tot in 1882 was Ds. R. Grundke de laatste vaste voorganger.

Tussen 1882 en 1907 is niet veel te vermelden. We noemen enkele predikanten die in de gemeente regelmatig voorgingen, o.a. Ds. Wolbers, Ds. Potuit, Ds. Vaarties, Ds. Geerst en Ds. Boone, enz.

Maar rond 1907 waren vele vrije gemeenten in den lande in verband getreden met de pas ontstane Gereformeerde Gemeenten (Ds. Kersten) te Rotterdam, Leiden e.a.

De Vrije Gereformeerde Gemeente was ook benaderd, maar de meeste leden waren er niet voor, dus zou het niet geschieden. Maar zonder medeweten van de leden werd op een zondag na de dienst door ouderling H. Bouwman bekend gemaakt dat het wel doorging, en dat er de volgende week naar de Gereformeerde Gemeente gegaan zou worden.

Het kerkgebouw werd gelijk die week gesloten en verzegeld en verkocht.

Een groot deel van de gemeente ging niet mee en wilde de Vrije Gereformeerde Gemeente voortzetten, maar had geen onderdak voor de kerkdiensten.

Al gauw mochten ze van de burgemeester van Giessendam gebruik maken van de o.l. school in Buitendams (waar nu de kerk van de Oud Gereformeerde Gemeente staat). Dit was maar voor tijdelijk, want men kon aan de andere zijde van de stoep grond kopen, de bestaande kerk afbreken en aan de andere kant weer opbouwen. Inmiddels was in 1910 de gemeente opnieuw geïnstitueerd en een kerkenraad bevestigd door ds. A.H. Geerts uit Scheveningen, die ook de nieuwe kerk op 18 juni 1911 heeft ingewijd met als tekst 1 Samuel 7 : 12.

Na een gestadige groei van gemeenteleden, met als hoogtepunt in de jaren 1930 tot 1950, is de gemeente langzaamaan kleiner geworden en tenslotte eind 1999 na het plotseling overlijden van de enige ouderling, de heer C. Kazen, geheel onofficieel opgeheven.

De leidinggevende kerkenraadsleden in de jaren 1911 - 1999 waren P. Simon, K. Stout, T.v.d. Minkelis, A.A.de Ruyter en laatst C. Kazen.

Voorgangers o.a. Ds. Geerts, Ds. Boone, Dhr. Blaak, Ds. Zwoferink, Ds. Hennephof, Ds. De Jonge, Ds. Vosman, Ds. Kot, Ds. Overduin, Dhr. den Boer, Ds. van Prooijen e.a.

In de leesdiensten werden altijd preken van de oudvaders gelezen.

Altijd zijn de psalmen van Datheen gezongen.

Tot zover het oud-lid van de Vrije Gereformeerde Gemeente.

Aan de lange geschiedenis van deze gemeente is een eind gekomen. Het kerkgebouw dreigt nu gesloopt te worden. Hiermee verdwijnt weer een karakteristiek bouwwerk aan de Buitendams.

EEN SPITFIRE WORDT VERMIST (VERVOLG)

De redactie ontving van Dhr. J. Wervenbos een reactie op het artikel van Bert de Jong in het vorige mededelingenblad.

De schrijver, Bert de Jong, vraagt in het mededelingenblad of er nog mensen zijn die iets van het beschreven vliegtuig afweten. Ik weet dat in het boek 'De Waard in oorlogstijd' dhr. A. Korpel over dit vliegtuig schrijft (deel twee, hoofdstuk 48). Dhr. J. van Dijk schrijft in het boek 'De 50e mei' ook over het vliegtuig. Deze J. van Dijk was als jonge jongen zo brutaal om met zijn vrienden een bezoek te brengen aan het vliegtuig nadat het door de Duitsers was vrijgegeven.

Wat ik heb meegemaakt, wil ik hieronder vermelden.

Op zaterdagmiddag 16 september 1944 liep ik op de dijk, vlakbij de Hofweerstraat. Ik zag de Engelse vliegtuigen in de aanval gaan op de rijksweg, nu A15. Een van die vliegtuigen stortte neer. Om dat in de finesses te gaan bekijken, leverde voor mij het gevaar op om door de Duitsers bij zo'n gebeuren betrokken te worden. Mijn leeftijd, 24 jaar, speelde in die tijd een gevaarlijke rol om door de Duitsers ergens ingeschakeld te worden.

Maar donderdagmorgen 19 september kwam J. Losener(?), de gemeentewerker, bij ons in de werkplaats. Hij zei tegen mijn vader: 'Kommer, ik heb opdracht vanuit het raadhuis om de omgekomen vlieger op te halen en op de begraafplaats te brengen en te begraven. Nou hebben jullie een kleine handkar die op het rijwielpad kan rijden. Mag die daarvoor gebruikt worden?' Mijn vader vond dat goed en wij gingen om ca. 13.00 uur naar de begraafplaats. (mijn zwager en ik) Het graf was al gegraven door de doodgraver J. Kamsteeg. Om ca. 15.30 arriveerden zij met de piloot in de grafkist. Deze kist stond in het zogenaamde lijkenhuisje op de begraafplaats. Er was altijd een grafkist in voorraad voor eventuele noodgevallen. Ook politieagent De Rooij was alreeds

aanwezig. De kist werd boven het gegraven gat gezet om te laten zakken. Maar eerst schroefde J. Kamsteeg de kist nog open zodat wij nog een blik konden werpen op het stoffelijk overschot. Hij was haast niet gewond; wij dachten dat hij door de klap van het neerkomen en het geweeschot van de Duitse soldaten was omgekomen. Na het zien werd de kist weer gesloten en wij lieten met elkaar de kist in het graf zakken. Na een kort stilzwijgen vertrok een ieder. De grafgraver maakte het graf dicht.

Maar nu nog het volgende. De ondergrondse had ook getracht een laatste eer aan de omgekomen piloot te bewijzen. Zij wilden zijn naam op het graf plaatsen. In hun ijver, was er in de vorige dagen een lid naar het vliegtuig gekropen in de verwachting dat er nog papieren zouden liggen. Maar er was niets te vinden. Toen hebben zij de sok van de piloot van zijn voet getrokken. Daar stond een naam op. Een ander lid van de ondergrondse kwam toen bij mij en vroeg: 'Jan, wil jij een bordje maken en bij de schilder Van Garderen brengen, zodat hij het kan schilderen en de naam erop kan zetten?' Op het genoemde bordje kwam de naam. Maar helaas bleek het niet de naam van de piloot te zijn maar van de kousenfabrikant!

Dit incident is nooit naar buiten gekomen. Toen het bordje klaar was, hebben op een nacht twee leden van de ondergrondse het bordje op het graf gezet. Na de oorlog is de fout hersteld. Onze buurman W. Egas riep: 'hier zijn de ouders van de piloot L.U. King.'

Zij waren naar het graf van hun zoon geweest. Ik heb dat alleen opgemerkt, ik heb nooit gehoord wie de organisator van het bezoek is geweest. W. Egas sprak goed Engels; ik denk dat dit ook een punt geweest is van contact. Misschien is er op het raadhuis nog documentatie van?

Fragment van de rekening

J. Wervenbos
Houting 16

PAUW ZOCHT KENNISMAKING PER ADVERTENTIE

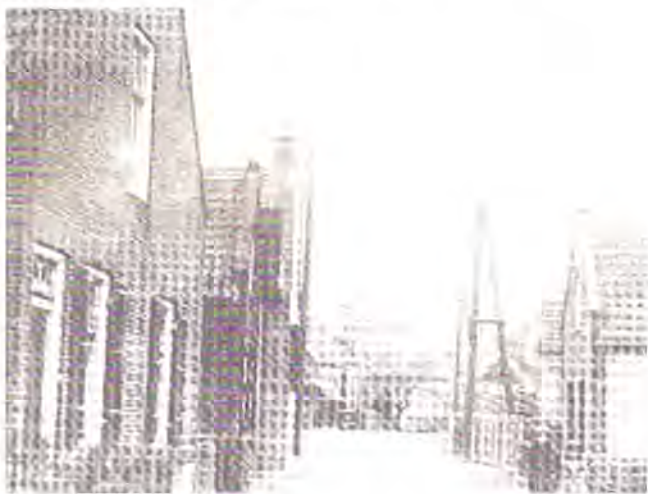
Kort verhaal van C. Baardman

Reeds eerder verschenen in 'De Rotterdammer' van 7 januari 1956.

Alweer moet ik zeggen, dat wij in ons dorp niet ouderwets zijn. Ik kan dit niet genoeg herhalen, want als wij in de stad zijn, wordt ons nog al te veel door woord of blik te verstaan gegeven, dat we eigenlijk maar heikneuters zijn, waarvoor in de sfeer van de stadse Hoogcultuur geen plaats is.

En nu spreek ik nog maar niet van de vele vissers, die in de zomer voor dag en dauw bij ons aan de deur staan om een boot te vragen waarin zij hun visinstincten kunnen uitleven. Bij die gelegenheden zijn de stadse mensen zeer beleefd en meestal zeggen zij dan ook enige vriendelijke dingen over ons mooie dorp en de flinke mensen die er wonen.

Wij hebben echter goede oren en zo nu en dan vangen wij wel eens iets op over achterlijke mensen, die in zo'n dood gat willen wonen. Grootmoedig vergeven wij dit de stakkers, die in volle mensenpakhuizen hun leven moeten slijten en wij prijzen ons gelukkig dat wij vrij kunnen ademen in de zuivere lucht van ons heerlijke dorp.

Daarom wil ik van die vissers niets zeggen. Het gaat er nu om u te bewijzen, dat wij minder achterlijk zijn dan in de stad van ons gedacht wordt. Wij staan open voor de 'zeeningen' van de moderne tijd.

Zelfs mensen, die bij ons niet voor vol worden aangezien, kunnen de stedeling als exemplar dienen van de dorpsmens die met zijn tijd meegaat.

Daar heb je nu die Pauw Jekanmenogmeer vertellen. Dit is niet zijn echte naam, maar een bijvoegsel achter zijn doopnaam, dat hij te danken heeft aan zijn stopwoord 'Jekanmenogmeer vertellen'.

Deze Pauw was tot voor kort vrijgezel, die maar drie dagen per week werkte omdat hij, naar zijn zeggen, dan genoeg verdiend had om er in zijn eentje een week van te kunnen leven.

Op een goede dag ontdekte Pauw, dat een man alleen maar een half mens is. Een vrouw alleen weet zich wel te redden, maar Pauw kon dit niet. Aan zijn jas ontbraken altijd een paar knopen en als hij liep zag je bij elke stap die hij deed een paar naakte hielen uit zijn klompen opwippen. Met zijn potje koken ging het ook al niet zoals het behoorde. Soms kreeg hij maar tweemaal per week een hapje warm eten en wij hebben hem dikwijls gezegd, dat hij eigenlijk een schandvlek was op ons keurig geordende dorpsleven.

Zoals reeds gezegd ontdekte Pauw, dat een vrouw hem het leven aangenamer zou kunnen maken.

In het dorp was er echter geen vrouw te vinden, die genegen was wat zon in het leven van Pauw te brengen. Daarvoor zag hij er te onsmakelijk uit.

Pauw liet zich door de verschillende afwijzingen niet ontmoedigen, zo was hij niet. Hij had zich in het hoofd gezet, dat hij een vrouw moest hebben en die vrouw zou er komen, waar hij haar ook halen moest.

Nadat hij in andere dorpen, ook weer tevergeefs, had rondgezien, bewees hij dat de moderne tijd niet ongemerkt aan hem was voorbij gegaan.

Wekenlang liep hij in de avonduren bij zijn bureaus langs en overal vroeg hij de krant te lezen. Dit wekte onze argwaan en al gauw werd er gefluisterd, dat Pauw alle huwelijksadvertenties tot de laatste letter spelde.

Als het hem gevraagd werd lachte hij geheimzinnig, maar hij zei geen ja en geen neen.

We zagen hem veel naar de brievenbus lopen en van de kruidenier, die ook postzegels verkoopt, hoorden wij dat Pauw de postzegels met tien tegelijk haalde. Dit gaf te denken en

met spanning zagen wij uit naar de gevolgen van de correspondentie

Lang behoefden wij niet te wachten: de uiterlijke tekenen wezen er op, dat Pauw nu toch beet had.

Hij kocht een nieuw boezeroen en hij liet zijn schoenen verzolen, wat zeldzame gebeurtenissen in zijn leven waren.

En toen kwam de dag, waarop wij een vrouwspersoon bij Pauw aan de deur zagen staan.

In de namiddag zagen wij hem met zijn gast door het dorp wandelen en 's avonds hadden wij heel wat te bepraten. Pauw zelf had het grote nieuws aan zijn burens verteld. Hij zou gaan trouwen met een weduwe uit Rotterdam. "Maar Pauw, zou zo'n stadsmens hier kunnen aarden?" vroegen de burens hem.

Dat zou wel gaan, meende Pauw. Zij woonde wel in de stad, maar zij had haar hele leven door al verlangd naar een rustig leven in een dorp.

Dat was voor haar kind ook veel beter... ja, zij had een kind... een jongen van acht jaar... een aardig joch, dat heel wat leven in de brouwerij zou brengen.

De burens keken bedenkelijk... zo'n stadse jongen zou heel wat streken meebrengen... wie weet wat hij van die boefjes in de grote stad geleerd had.

Pauw had echter geen bezwaren. Deze stadse jongen was een modelventje, altijd gehoorzaam en beleefd... vreemde streken?

Pauw wist nog goed hoe zijn vader bij hem alle vreemde streken er uit geranseld had met een stuk hout en hout was er nog steeds genoeg. Hij was blij, dat zijn vrouw een kind zou meebrengen; een gezin zonder kinderen was ook niks.

De dagen voor zijn trouwen verliepen rustig. Eenmaal per week kwam de vrouw een dag over. Zij maakte het huis van Pauw schoon en herstelde zijn kleren. Wij moesten dan ook toegeven, dat zij een ordentelijk vrouwmens leek.

Het zoontje was zoals Pauw gezegd had, een aardig ventje, hij zat netjes in de kleren en hij sprak keurig met twee woorden.

Pauw was in de wolken met zijn stiefzoon en

wij meenden, dat hij het niet slecht bekeken had toen hij schreef op een advertentie.

Toen het paar in ondertrouw was, bewees het dorp hoezeer zij Pauw zijn geluk gunde. Van alle zijden werd iets gebracht voor het huisgezin in oprichting.

Een enkel ding was er echter dat ons niet zinde. Wij zagen de aanstaande vrouw van Pauw wel telkens in ons dorp, maar nooit trok Pauw zelf ook eens naar Rotterdam. Ook zouden zij in het dorp trouwen, terwijl het toch bij ons een goede gewoonte is om uit het huis van de bruid naar kerk en gemeentehuis te gaan.

Dit was echter een zaak die ons niet aanging en wij hebben er dan ook geen enkele opmerking op gemaakt.

We hadden Pauw nog nooit zo netjes gezien en de bruid kon door een ringetje gehaald worden, zo keurig zat zij in de kleren.

We waren echt blij, dat Pauw het zo goed getroffen had en wij erkenden dat wij allen schuld hadden aan zijn vereenzaming en verwaarloosde uiterlijk.

Een echte bruiloft hield het paar niet, maar in de loop van de avond gingen wij, naar goede gewoonte, het paar feliciteren. We dronken een paar glazen wijn en knabbelden wat bruidsuikers en niemand die iets te zeggen had over de ontvangst, het was alles prima in orde.

Pauw zag er uit als een heer en wij geloofden, dat zijn vrouw nog een behoorlijk mens van hem zou maken. Deze stadse madam was veel flinker dan wij hadden durven vermoeden. Serieus was zij ook, dat bleek uit de ernstige manier waarop zij sprak over de dingen die ons na aan het hart liggen.

Hoe flink en hoe handig zij wel was ontdekten wij een paar dagen later. Het was zaterdagmiddag, de mannen werkten wat in de tuin en de vrouwen gaven de kinderen de goede wekelijkse beurt.

Het was stil langs de weg, alleen de bakkers waren druk in de weer met het rondbrengen van het brood voor de zondag.

Opeens hoorden de burens van Pauw een geweldig leven. Het was alsof het pas

getrouwde paar nu al bezig was om te proberen wie van de twee de grootste mond had.

Leen Spaan, die van zijn eigen nogal nieuwsgierig is, heeft, verborgen achter een heg alles aangehoord en gezien.

Pauw stond in de deur van zijn huis en voor de deur stond een vrouw, die zo te zien een zuster van zijn vrouw was.

Achter haar stonden zeven kinderen Pauw aan te staren alsof hij een wonderdier was.

De vrouw sprak vlug en Leen kon niet verstaan waarover zij het had.

Pauw bulderde echter zo hard, dat het huizen ver te horen was: "En ze komen er niet in... ik ben niet getrouwd om de vader van een opvoedingsgesticht te worden."

Weer sprak de vrouw en weer bulderde Pauw: "Ze komen er niet in!"

Leen begreep er niets van, maar alles werd hem duidelijk toen de vrouw van Pauw naar buiten kwam. Zij had hoed op en mantel aan alsof zij gereed was om op reis te gaan.

Zij greep de kinderen, de een na de ander, beet en knuffelde hen en Leen hoorde haar op huilerige toon zeggen: "Och... lieverdjes... je moeder had die man uitgekozen om je vader te worden, maar hij is een beul... moeder gaat met jullie mee terug naar Rotterdam..."

"Wil jij met die troep mee gaan?" vroeg Pauw op vreemde toon.

"Natuurlijk, het zijn toch mijn bloedeigen kinderen!"

"Dat had je me vóór ons trouwen moeten vertellen."

"Och, mannen zijn soms zo raar."

"En mijn vent heeft er genoeg van om voor andermans kinderen te werken," beet de zuster van de vrouw.

"Kom, lieverdjes, we gaan," zei de vrouw van Pauw.

Dit was Pauw te bar, hij aarzelde even toen zei hij: "Kom er dan maar in om de zaak eens goed uit te praten."

Heel de kinderschaar ging naar binnen en zij bleven er.

Pauw werkt nu niet drie dagen per week maar zes, en hij is er tuk op om ergens in de avonden nog een karweitje op te knappen. Hij moet nu voor een vrouw en acht kinderen de kost verdienen en dat valt niet mee.

Wij zijn niet ouderwets, maar als iemand spreekt over een huwelijksadvertentie, dan zeggen wij toch: niks gedaan, zie maar naar Pauw. Wij houden ons op dit gebied liever aan de ouwerwetse manier om aan een vrouw te komen.

En wie zal ons ongelijk geven?

GENEALOGIE

A. Koorevaar

Reactie op gedane oproepen

De reacties op de oproepen waren de laatste keer wat minder dan de voorgaande keren. Toch was er weer een waardevolle inbreng bij. De heer van der Plas van de Boorstraat heeft ons een aantal foto's van de Rokerij gebracht die wij hebben gekopieerd. Hij gaf ook een stamboom van de familie Van der Plas, waarmee wij heel blij zijn omdat wij daar weer andere mensen mee kunnen helpen. Hartelijk dank daarvoor.

Misschien dat er na het lezen van dit stukje nog meer boven water komt.

DE TOUWBAAN

Gegevens over het aantal touwslagerijen en bijzonderheden daarover hebben ons niet bereikt, maar navraag en verder onderzoek heeft ons toch wel wat opgeleverd. Zo was de heer Van Santen eerst in dienst bij de heer Bosman en is later, nadat deze was gestopt, zelf verder gegaan op een perceel wat verder westwaarts was gelegen. Foto's daarvan hebben dat bevestigd.

Volgens het boek 'Hardinxveld en de rivier-visserij' moeten er vóór 1800 nog meer touwbanen geweest zijn, getuige de namen van personen die in dat boek vermeld staan.

Navraag of er vroeger op de Rokerij ook nog een touwbaan is geweest, leverde niet veel op. Misschien krijgen we over dit typische bedrijf dat bij de visserij en scheepvaart past nog meer gegevens boven water.

Van Beek - Von Beck

Het is het afgelopen jaar al tweemaal voorgekomen dat er werd gevraagd of er meer bekend is over een adellijke familie Van Beek, die oorspronkelijk van Duitse afkomst zou zijn. Er zouden nog diverse mensen zijn in Hardinxveld-Giessendam die daar van afstammen. Graag zouden wij die gegevens willen verzamelen en kijken of er daardoor wat meer over dit geslacht bekend kan worden.

Wel is er in de West-Betuwe vroeger een familie 'Van Beek' geweest die bekend stond als 'grootgrondbezitter'.

Ook is het mogelijk dat de naam op zijn Duits werd geschreven, zoals in de aanhef 'Von Beck'. Daarom de vraag of iemand ons verder kan helpen, zodat wij ook dit weer compleet kunnen maken.

Familieboeken

Heel veel mensen die bezig zijn met stamboomonderzoek, soms alleen en soms met meerdere familieleden, maken na verloop van tijd een familieboek waarin geen namen en data voorkomen, maar wel veel fotomateriaal en andere interessante gegevens die op de familie betrekking hebben.

Zo is het de bedoeling dat er in de tweede helft van dit jaar een boek verschijnt van de familie Nederveen. Aangezien dit een vrij grote familie is mogen we hier ook wel wat van verwachten.

De Heer Ras uit Oostzaan is bezig om een aantal families in één boek onder te brengen. Het betreft de volgende families: Van der Plas, Van den Bout, Den Breejen en Klop.

Aangezien het grote aantal personen die in onze gemeente woonde en nog woont, zal dit ook wel een lijvig boekwerk worden.

Het familieboek 'Kraaijeveld' is reeds verschenen en ligt in Buitendams 4 ter inzage.

BUITENDAMS 4

Op de zaterdagmorgen tussen 10.00 en 12.00 uur is het in het centrum van de vereniging vaak een gezellige ontmoetingsplaats voor een aantal genealogen.

Vaak maak ik [Koorevaar] dan ook een afspraak om elkaar daar te ontmoeten. Zo was het in februari dat de heer Klein uit Spijkenisse en de heer Nederveen uit onze gemeente elkaar daar hebben ontmoet en na wat uitwisseling van gegevens bleek dat beiden op zoek waren naar dezelfde gegevens, namelijk - wie in en buiten de kerk van Giessen-Oudekerk onder bepaalde grafstenen liggen begraven. Giessen-Oudekerk was vroeger de hoofdgemeente waar Giessendam onder hoorde. Zo blijkt dat wij samen vaak meer weten dan alleen en daarom is het van belang om elkaar te helpen.

Stamboom Van den Bout

Zoals gebruikelijk proberen wij in elk mededelingenblad de stamboom van een bepaalde familie te publiceren, met de bedoeling om van u een aanvulling daarop te krijgen. Het is altijd maar een gedeelte en de rest is dan teveel om in één keer te publiceren, maar is dan wel bij onze vereniging aanwezig.

Van den Bout of Berrisz.

U ziet hoe een naam soms door allerlei oorzaken kan vervormen. Dat kan zijn doordat men nog geen echte naam had, of doordat men nog met Patroniemen werkte en ook wel door eenvoudige schrijffouten.

Wel is zeker dat de familie Van den Bout reeds in 1540 in Hardinxveld voorkwam, want toen reeds was de familie - onder de naam Berrisz - reeds in het bezit van diverse percelen grond [3, mergen - 2 hont - en een half eigen.] Later tijdens de opkomst van de visserij en de bekende visafslag was de afslager een 'Van den Bout'. Velen van ons zullen dan ook wel een band met deze familie hebben.

Stamboom

- I. Adriaen Berrisz. [2], geb. Hardinxveld ca. 1500,
Landeigenaar in Benedenpolder, tr. [2] Hardinxveld ca. 1524 nn [38].
Uit dit huwelijk: 1. Berris Ariensz [3], geb. Hardinxveld ca. 1525, volgt II.
- II. Berris Ariensz [3] (zn. van I), geb. Hardinxveld ca. 1525,
Landeigenaar in Benedenpolder, tr. [3] Hardinxveld voor 1500 nn Diercks [4], geb. Hardinxveld ca. 1525, dr. van Roch Diericksz [5], Rentmeester, en nn Meijnx [6].
Uit dit huwelijk: 1. Rochus Berritsz [7], geb. Hardinxveld ca. 1570, volgt III.
- III. Rochus Berritsz [7] (zn. van II), geb. Hardinxveld ca. 1570, tr. [5] Hardinxveld voor 1600 nn Cornelisdr. [8], geb. Hardinxveld ca. 1570.
Uit dit huwelijk: 1. Mayke[Marichjen] Rokusse [v.d. Bout] [9], geb. Hardinxveld ca. 1600, volgt IV.
- IV. Mayke[Marichjen] Rokusse [v.d. Bout] [9] (dr. van III), geb. Hardinxveld ca. 1600, tr. [6] Hardinxveld voor 1637
Roeloff Hendricx [10], geb. Hardinxveld ca. 1600.
Kinderen uit dit huwelijk met Roeloff Hendricx namen de naam; V.d.Bout aan.
Uit dit huwelijk: 1. Rokus Roelen [Rochusse] v.d. Bout [12], geb. Hardinxveld ca. 1637, volgt V.
- V. Rokus Roelen [Rochusse] v.d. Bout [12] (zn. van IV), geb. Hardinxveld ca. 1637, Visser in 1684, tr. [7] Hardinxveld voor 1669 Sara Cornelisdr. [13], geb. Hardinxveld ca. 1640
Zij deed belijdenis op 11-10-1682
Uit dit huwelijk: 1. Roel[and] v.d. Bout [14], ged. Hardinxveld 17-2-1669, volgt VI.
- VI. Roel[and] v.d. Bout [14] (zn. van V), ged. Hardinxveld 17-2-1669, tr. [8] Schelluinen 28-1-1707 Marigje Louwrense v.d. Voort [15], geb. Schelluinen ca. 1675. Hij deed belijdenis op 25-10-1710
Uit dit huwelijk: 1. Rokus [16], ged. Hardinxveld 11-2-1724, volgt VII.
- VII. Rokus v.d. Bout [16] (zn. van VI), ged. Hardinxveld 11-2-1724, overl. Hardinxveld 18-5-1801, tr. [9] Hardinxveld 23-12-1749 Adriaantje Huyberts Struijk [17], geb. Hardinxveld ca. 1730, overl. Hardinxveld 17-9-1782.
Uit dit huwelijk: 1. Huijbert [18], ged. Hardinxveld 19-3-1758, volgt VIII.
- VIII. Huijbert v.d. Bout [18] (zn. van VII), ged. Hardinxveld 19-3-1758, tr. [10] Hardinxveld 786 Marigje Aries Klop [19], ged. Hardinxveld 10-1-1762, overl. Hardinxveld 30-9-1806, dr. van Arie Lamberts Klop [20] en Cornelia Jans de Herik [21].
Uit dit huwelijk: 1. Rokus [22], ged. Hardinxveld 3-6-1787, volgt IX.
- IX. Rokus v.d. Bout [22] (zn. van VIII), ged. Hardinxveld 3-6-1787, overl. Hardinxveld 3-1-1825, tr. [12] Hardinxveld 3-3-1811 Stijntje Hendse Goudriaan [23], geb./ged. Hardinxveld 13/15-4-1792, overl. Hardinxveld 9-6-1864, dr. van Hendrik Jooste Goudriaan [24] en Adriaantje Versteeg [25].
Uit dit huwelijk: 1. Huijbert [26], geb. Hardinxveld 19-8-1811, volgt X.
- X. Huijbert v.d. Bout [26] (zn. van IX), geb. Hardinxveld 19-8-1811, overl. Hardinxveld 6-5-1856, tr. [14] Sliedrecht 4-12-1835 Elisabeth Guijs [27], geb. Sliedrecht 13-12-1817, overl. Hardinxveld 8-12-1893.
Uit dit huwelijk: 1. Rokus [28], geb. Sliedrecht 1-2-1840, volgt XI.
- XI. Rokus v.d. Bout [28] (zn. van X), geb. Sliedrecht 1-2-1840, tr. [15] Hardinxveld 28-9-1866 Cornelia Chiela de Jong [29], geb. Hardinxveld 27-8-1841, overl. Hardinxveld 17-8-1928, dr. van Cornelis de Jong [30] en Jannigje Verburg [31].
Uit dit huwelijk: 1. Huibert [32], geb./ged. Hardinxveld 25-3/5-5-1867, volgt XII.
- XII. Huibert v.d. Bout [32] (zn. van XI), geb./ged. Hardinxveld 25-3/5-5-1867, Koopman_Visafslager., overl. Hardinxveld 8-2-1936, tr. [17] Hardinxveld 19-5-1893 Pieterella Jannigje den Breejen [33], geb. Hardinxveld 22-9-1870, overl. Hardinxveld 17-6-1955, dr. van Pieter den Breejen [34] en Adriana Hoogendoorn [35].
Uit dit huwelijk: 1. Rokus [36], geb. Hardinxveld 29-8-1900, Kruidenier_Visafslager tot 1947, tr. [19] Hardinxveld 19-10-1928 Elisabeth van Eck. [37], geb. 9-8-1905.

OPROEPEN

De afgelopen jaren had Cor van Bennekom namens de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam zitting in de Stichting Dijksynagoge. Wegens diverse andere activiteiten lukte het hem niet meer de Stichting die aandacht en tijd te geven die zij verdient. Daarom is hij er sinds januari 2001 mee gestopt. Het bestuur van de Historische Vereniging doet bij dezen een oproep voor iemand onder de leden die geïnteresseerd is in de ontwikkelingen met betrekking tot de dijksynagoge en graag namens het bestuur zitting wil nemen in de Stichting Dijksynagoge. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat.

Op deze plaats wil het bestuur van de Historische Vereniging Cor van Bennekom hartelijk bedanken voor zijn vertegenwoordiging in de Stichting!

Dijksynagoge

Nu de herplaatsing van de dijksynagoge aan de Rivierdijk in Sliedrecht, dichterbij komt, is bezinning op de inrichting van het interieur aan de orde gekomen. Gebleken is dat de Stichting 'Dijksynagoge' voor de inrichting van het bedehuis is aangewezen op de depots van het Joods Historisch Museum te Amsterdam. Om in aanmerking te komen voor historisch-Joodse ritualia moet de herbouwde synagoge voldoen aan een museale functie. Bij de bouw zal daar rekening mee gehouden worden wat beveiliging en klimaat betreft. Daarnaast zal een medewerker aangesteld moeten worden, die op de hoogte is van het beheren van museumstukken. Het plan bestaat om de

herbouwde synagoge in een toeristische museumroute in de omgeving op te nemen, wat betekent dat eventuele bezoekers rondgeleid kunnen worden. De stichting 'Dijksynagoge' is dan ook op zoek naar een enthousiaste vrijwilliger, die geïnteresseerd is in Jodendom, Joodse historie en Joods erfgoed. Hij of zij moet bereid zijn een aantal korte cursussen te volgen in het beheren van een museum. Ook wordt gedacht aan meerdere mensen die deeltaken op zich willen nemen.

Voor meer informatie kunt u bellen naar tel. 0183-635710.

Postbezorger (m/v)

Ongeveer 4 à 5 keer in een jaar moet er post van de Historische Vereniging rondgebracht worden. Dit houdt in dat de post bij een tussenpersoon opgehaald wordt en daarna naar 10 verschillende bezorgers wordt gebracht. Ook wordt er een gedeelte gesorteerd en naar het postkantoor gebracht. Dit werk moet overdag gebeuren.

Wij zoeken iemand (in het bezit van een auto) die dit werk voor ons wil gaan verzorgen.

Is dit wat voor u of weet u iemand die dat wil doen, neem dan s.v.p. contact op met dhr. J. van Houwelingen, tel. 0184-617726.

Boeken van C. Baardman en P.A. de Rover

Het bestuur van de Historische Vereniging is op zoek naar boeken geschreven door C. Baardman en P. A. de Rover.

Deze schrijvers zijn van belang geweest voor veel inwoners van Hardinxveld-Giessendam. De Historische Vereniging zou graag vanwege de historische waarde van deze boeken haar bibliotheek willen aanvullen.

De zoekactie heeft wat de boeken geschreven door C. Baardman betreft een bevredigend resultaat opgeleverd. Veel romans van C. Baardman zijn nu in het bezit van de vereniging.

Met het binnenkomen van de boeken geschreven door P. A. de Rover gaat het niet zo vlot. Daarom ons verzoek: kijk uw boekenkast nog eens goed na. misschien...

Wanneer u een van de boeken geschreven door deze schrijvers wilt afstaan, kunt u

BERICHT VAN DE PENNINGMEESTER

contact opnemen met het secretariaat.
De titels van de boeken die we nog niet hebben zijn:

Van C. Baardman:

DEFILÉ DER OVERBODIGEN
HERMAN WEET HET BETER
BOERENBLOED
ZEVENTIG MAAL ZEVENMAAL

De nog niet-aanwezige titels van boeken van P.A. de Rover zijn:

WERKBOEK BEHORENDE BIJ DE STRIJDENDE
KERK'

DE KERK OP MARS (Zendingsgeschiedenis)
GOTTES SPUR IST UBERALL
DE WEG (Wekboekje bij 'Naar 't Heilig Blad'),
DEEL 2

HET WERK DER EEUWEN DEEL 2
EEN WONDERLIJKE REDDING
IN DONKERE STORMNACHT
KERSTFEEST IN DE ROEF
HET SPOOK IN 't KROT
DIRK, DE STRUIKROVER
DOOR DONKER EN DOOD
IN NACHT EN STORMGETIJ
SCHIPPERSTRAGIEK
DE DOMINEE EN DE DRIE VROUWEN
SIEM DE MUG ALS SPEURDER
DE WONDERE TOCHT
CALVIJN
EEN VRESELIJKE AVOND EN TOCH ...
DE MOEDER DES VADERLANDS
ICK SAL GEDENCKEN
ADJAI EN DE BLANKE ROVERS
LANGS STEILE PADEN
DE BOLLE BRIES, DEEL 2
DE WONDERBRON
DE GOUDEN DORPEL
LUISTER ... WE GAAN VERTELLEN ER WAS
EENS ...
HET LICHTENDE FEEST
NAAR BETHLEHEMS STAL
ALS ALLE LICHTEN BRANDEN
DE KRUISVLAC IN TOP
DE LAATSTE RONDE
FERME JONGENS
OM DE KRIBBE VAN BETHLEHEM
'D ORANJEBLOEM BLOEIT

De contributiebetalingen stromen binnen, het lijkt of er een wedstrijd aan de gang is. Iedereen streefde ernaar om voor de gestelde datum, 15 maart, zijn of haar contributiebetaling voldaan te hebben. Een goede gedachte, wat ik als penningmeester toejuich. Maar er zijn leden die de hen toegestuurde acceptgirokaart niet gebruiken en een eigen overschrijvingsformulier nemen om de betaling te doen, geeft niet, kan ook! Alleen een verzoek, wilt u op dit formulier ook uw lidmaatschapsnummer vermelden. Op de acceptgiro staat dit nummer rechts bovenaan. U bespaart mij hiermee veel werk. Uw betaling wordt namelijk via het lidmaatschapsnummer in de computer verwerkt.

EEN WAARDEVOLLE SCHENKING

Velen van u zullen zich nog herinneren dat vele jaren geleden voor onze vereniging een aantal druk bezochte dialezingen zijn gehouden door de heer F.van Gelder.

Deze lezingen, het waren er drie in totaal, waarbij aan de hand van dia's, meestal gemaakt van oude foto's, een wandeling werd gemaakt door onze gemeente.

Bij de eerste lezing werd Boven-Hardinxveld behandeld, de tweede ging over Beneden-Hardinxveld en tenslotte kwam Giessendam aan de beurt.

Onlangs is de heer Van Gelder verhuisd en bij

die gelegenheid meende hij er goed aan te doen om zijn gehele collectie dia's, met de bijbehorende teksten, te schenken aan onze vereniging.

Op deze wijze werd deze waardevolle collectie met de bijbehorende gegevens veiliggesteld voor de toekomst.

Het behoeft geen betoog dat wij bijzonder gelukkig zijn met deze schenking van in totaal 253 dia's. Omdat de teksten bij de dia's gevoegd zijn kunnen deze lezingen in de toekomst misschien nog eens worden herhaald.

GROTE BELANGSTELLING VOOR STREEKHISTORIE

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan organiseerde het 'Historisch Overleg Alblasserwaard Vijfheerenlanden' (HOAV) een open dag. Deze werd gehouden op 25 november 2000 in de 'Boerenklaas' te Brandwijk. Er waren 15 verenigingen en werkgroepen vertegenwoordigd. Ook waren er stands van de Stichting 'Streektaal Alblasserwaard en Vijfheerenlanden', Het 'Erfgoedhuis Zuid-Holland', de 'Archeologische Werkgemeenschap Nederland afd. Lek en Merwede', Het 'Landschapsplan' enz.

Vooraf de computers met de genealogische gegevens trokken veel belangstelling. Moderne techniek ging hier samen met historische

gegevens. Door gebruik van het programma Haza- Data kan men in het verleden zoeken en families aan elkaar koppelen.

De grote belangstelling toonde wel aan dat de geschiedenis in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden leeft. "Dat het druk zou worden hebben we wel verwacht, we hadden wat dat betreft een goed verwachtingspatroon. Maar deze drukte heeft de meest optimistische verwachtingen overtroffen", aldus voorzitter Fred Stuy. Meerdere keren werd de vraag gesteld of deze dag in het vervolg ieder jaar georganiseerd zal worden. De heer De Jong zei daarop dat er zeker een vervolg komt, maar hoe en waar, daar moet eerst nog over gesproken worden.

WIE, WAT, WAAR?

Ook in dit blad treft u weer enkele oude foto's aan uit ons archief. Wij willen graag weten wie deze personen zijn. Wanneer u een van deze personen herkent, wilt u dat ons dan laten weten?

Reacties graag naar:

Mevr A. Dubbeldam van der Waal van Dijk
Buitendams 134
3371 BN Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-613938.

Wij ontvingen twee reacties op de rubriek 'WIE, WAT, WAAR?' uit het mededelingenblad van november 2000. De heer T. Kraayeveld uit Rheden was zeer verrast om, als oud Giessendammer, zijn overburen van de Boorstoep terug te zien op de hierbij afgedrukte foto. Hij herkende ze als de familie van der Plas. Ook de familie J.W. de Rover Binnendams 61 reageerde want, op deze foto staat de moeder van de heer De Rover.

De personen op de foto zijn:

- Nr 1 Vader Arie v.d. Plas.
- Nr 2 Moeder Johanna v.d. Plas-de Ruiter.
- Nr 3 Dochter Jannigje (Jans) Albronda v.d. Plas.
- Nr 4 Dochter Heiltje de Rover-v.d. Plas.
- Nr 5 Zoon Piet v.d. Plas.
- Nr 6 Dochter Dirkje Groeneveld-v.d. Plas.
- Nr 7 Zoon Arie v.d. Plas.

Hartelijk dank voor de reacties, de gegevens worden in ons archief opgeslagen.

KORTE BERICHTEN

De drijverschuit

Op de foto ziet u de drijverschuit, de boot van de Historische Vereniging. Op het moment wordt de drijverschuit gerenoveerd zodat wij er t.z.t. weer mooi mee voor de dag kunnen komen.

Het Groene Kruis

De vereniging Het Groene Kruis is opgeheven en samengegaan met Rivas. De vereniging heeft aan de Historische Vereniging een aantal

oude, prachtige stoomapparaten (zie foto) en een couveuse geschonken. Deze staan opgesteld in de hal van het Groene Kruis gebouw.

Activiteiten museum De Koperen Knop

Exposities:

KEES THIJN

In samenwerking met het Museum voor Moderne Kunst De Rietgors te Papendrecht een overzichtstentoonstelling van het werk van deze schilder. Van 26 mei tot en met 23 juni 2001.

EEN BOEK VERBEELD

Boeken en spullen van schrijvers uit de Alblas-serwaard en de Vijfheerenlanden uit heden en verleden. Van 30 juni tot en met 15 september 2001

Overige activiteiten:

14 juni	Aquarelworkshop (Cocky Kroos)
7 juli	Tuinconcert EMS

Enquête excursie

1919 Automobielienst „Papendrecht—Hardinxveld“. (Rosa. Evers, Dordrecht.)

Bij het vorige mededelingenblad was een enquête meegestuurd over de excursie. We hebben van de ruim 800 verzonden enquêtes er 11 teruggekregen. Dit is voldoende aanleiding voor het bestuur de excursies niet meer te organiseren.

RECENSIES

A. Dubbeldam-van der Waal van Dijk

Nederland Waterstaat, monumenten van het water

door Toon Schmeink

‘Wie het water deert, die het water keert.’ Dit lijkt een simpele spreuk, maar de praktijk van het buitendijks houden van het water is veel minder eenvoudig.

Deze publicatie van de Stichting Open Monumentendag wil met dit boek de lezer in vogelvlucht een brede indruk geven van de historische betekenis van het water voor Nederland. Diverse waterstaatswerken die op een of andere manier met het water zijn verbonden worden belicht. Sommige zijn eeuwenoud, andere fonkelnieuw, maar bijna altijd zijn ze karakteristiek voor ons land en veelal nog dagelijks in bedrijf.

Een mooi, veelzijdig, goed te lezen boek met prachtige foto's.

ISBN 90-71107-59-0 Uitgever: Stichting Open Monumentendag Amsterdam. Te bestellen bij

de Stichting Open Monumentendag, Keizersgracht 474, 1017 CA Amsterdam. Prijs f 20,- excl. portokosten.

Bij dezelfde uitgever is ook het 'Handboek Jeugdactiviteiten Open Monumentendag' verschenen. Hierin zijn allerlei activiteiten opgesomd om de jeugd bij de Open Monumentendag te betrekken.

Met dit boek zijn leuke ideeën op te doen om kinderen bezig te houden en te betrekken bij een bepaald thema.

Geen ISBN nummer. Verkrijgbaar op bovenstaand adres. Prijs f 20,-.

Meuzikken in Shanghai

Werkendamers betrokken bij de grote waterwerken.

door Nel van As

In het begin van deze eeuw zijn er Werkendamers werkzaam geweest aan de rivier de Whangpoo, China. Van een aantal Werkendamers die daar werkten wordt in dit boek een schets gemaakt van hun leven. Van sommige mensen zijn er foto's, brieven en kaarten bewaard gebleven en die vindt u terug in dit boek. Ook wordt er verteld over de situatie in China, Shanghai, Nederland en Werkendam voor en na 1900.

Een boek om met plezier te lezen en te bekijken.

Rijswerkers op een balkon

Geen ISBN nummer. Te bestellen o.a. bij Nel van As Ganzepad 28 4251 VB Werkendam. Tel. 0183-504078 Prijs: f 50,- plus f 10,- porto.

Monumenten jaarboek 2000

Een naslagwerk over alle besturen en stichtingen die iets met het monumentenbeleid in Nederland te maken hebben. Alle belangrijke regelingen, betrokken instanties, particuliere organisaties, gemeentelijke en provinciale budgetten, aantallen monumenten per gemeente, provincie en categorie zijn hierin geactualiseerd samengebundeld.

ISBN: 90-71107-60-4. Uitgever: Stichting NCM Herengracht 474 1017 CA Amsterdam. Prijs f 20,- excl. Verzendkosten.

Gedenk van hoedanige eeuw ik ben

De geschiedenis van de Hervormde Gemeente te Oud-Alblas.

door N. Schellingerhout

Deze titel is ontleend aan Psalm 89:48a. Door diaken Nico Schellingerhout is een boek samengesteld over 400 jaar geschiedenis van de Hervormde Gemeente te Oud-Alblas. Het is een lijvig boek geworden met bijna 300 pagina's tekst vergezeld met diverse foto's o.a. van de kerk, (oud)predikanten, kerkeraadsleden en notabelen. Er is weer een stukje kerkgeschiedenis beschreven van de Alblasserwaard.

ISBN 90-804867-5-2 Uitgever: Antiquariaat/ Uitgeverij Blassekijn, Kerkstraat 23, 2971 AK Bleskensgraaf. Prijs: f 42,50 ev. verzendkosten f 12.50.

Verleden Tijd

Ammerse middenstanders en vaklieden anno 1950.

door Teus Korporaal

Een mooi gebonden uitgave van de Historische Kring Nieuwpoort. Op een schitterende

wijze geeft dit boek een beeld uit de zo rijke geschiedenis van Groot-Ammers en wel precies tijdens het jaar 1950. Op de laatste pagina wordt uitgelegd waarom die wel en die niet in het boek is opgenomen. Het antwoord is duidelijk, alleen zaken en personen die zich in 1950 met hun handel of vak bezighielden zijn beschreven. Het boek bleek zo'n bestseller dat de eerste druk binnen drie weken volkomen uitverkocht was. Inmiddels is de herdruk verschenen.

ISBN 90-802405-4-0 Uitgever: Historische Kring Nieuwpoort. Verkrijgbaar o.a. bij de boekhandels in Groot-Ammers en Nieuwpoort. Prijs: f 45,-.

Van oud naar behoud handboek

In dit boek vindt u enkele restauraties beschreven die als voorbeeld en inspiratie kunnen dienen voor eigenaars met restauratieplannen. Het gaat vooral om de vragen: Waarom is een monument een monument? Wat kan wel en wat kan niet? Welke subsidiemogelijkheden zijn er? Kortom, een uitermate nuttig naslagwerk voor allen die te maken hebben met of geïnteresseerd zijn in monumenten.

ISBN 90-806101-1-9 Uitgave Stichting Boerderij en Erf Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Prijs f 35,- Te bestellen op bankrekeningnummer 3250.74.739 plus f 8,50 verpakking en portokosten. Ook tegen betaling af te halen in Museum De Koperen Knop.

Wijngaarden, Toen en Nu

Ons dorp op de grens van twee eeuwen.

Dit boek is een initiatief van het Oranjecomité Wijngaarden samen met de Historische Vereniging. Zij hadden het idee om tijdens de eeuwwisseling iets blijvends te realiseren. Dit heeft als gevolg gehad dat er een boek is ontstaan met foto's van vroeger en met de hedendaagse situatie ernaast. Bovendien werd beschreven wie er toen gewoond hebben en wie er thans woont.

Het resultaat is een alleraardigst boekje met prachtige foto's.

Geen ISBN nummer. Uitgave van het Oranje-comité Wijngaarden. Verkrijgbaar elke eerste en derde zaterdag van de maand bij de Oudheidkamer te Wijngaarden. Prijs f 32,50.

George Arnold Escher in Gorinchem

door A.J. Busch

Dit deeltje van de Historische Reeks Oud-Gorcum beschrijft het leven van G.A. Escher, de vader van de alom bekende graficus M.C. Escher en wel voornamelijk dat deel dat de heer Escher doorbracht in Gorinchem waar hij woonde en werkte als civiel-ingenieur belast met het totstandkoming van het Merwedekanaal. Hierbij is voornamelijk gebruik gemaakt van een door hem zelf geschreven levensschets die nu nog in het bezit is van zijn kleinzoon.

Een leuk boekje om te lezen, het geeft ons een blik in de levenswijze van de welgestelden van Gorinchem vanaf 1882 tot 1887.

ISBN 1386-2081 Uitgave van de Historische Reeks Oud-Gorcum deel 14, 2000 Prijs: f 10,-.

Cultureel Historisch Informatiecentrum.

Merwebode, Christelijk Weekblad

Slidrechtse merkwaardigheden.

door ir. W. Bos Jzn

Deze uitgave van de Slidrechtse werkgroep Genealogie biedt een keur van oude krantenartikelen vanaf het begin van de negentiende eeuw tot de jaren twintig van de vorige eeuw. Het boekje besluit met een alfabetisch register op achternamen, op gebruik van initialen, op gebruik van plaatsnamen en diverse afbeeldingen.

Geen ISBN nummer. Te bestellen bij de vereniging 'Wergroep Genealogie. Secretariaat: Overlaat 58, 3362 JE Slidrecht. Prijs: niet leden f 10,-, leden f 7,50 excl.portokosten.

Op de hoogte en in de diepte

door P.Hooikaas

De schrijver P.Hooikaas heeft bewust in deel 3 van 'Het karretje op het Ottelantse Santpat' de hervormde kerk 'links' laten liggen. In dit nieuwe boek komt de geschiedenis van de Ottolandse hervormde kerk uitgebreid aan de orde.

Door de eeuwen heen is binnen de muren het Woord verkondigd (in hoogten en in diepten) De schrijver heeft voor u als lezer, een grote variatie weergegeven over bepaalde perioden wat zich binnen en rond de kerk afspeelde met mensen die in hun tijd leefden.

Dit zelfstandig te lezen vervolg op de vorige drie deeltjes biedt bovendien een lijst met namen die in de boekjes beschreven zijn. Een must voor de geïnteresseerden van de kerkgeschiedenis in de Albasserwaard en de liefhebbers van genealogie.

Geen ISBN nummer. Te bestellen bij P. Hooikaas, B121, 2975 BK Ottoland. Prijs f 22,50 plus porto.

UITGAVEN IN DE HISTORISCHE REEKS EN SPECIALE UITGAVEN DIE NOG DOOR DE HISTORISCHE VERENIGING TE LEVEREN ZIJN:

Buitendams 4 (1778-1978)	f	5,00
Molens van Hardinxveld-Giessendam	f	8,50
Den Eendenbout (opgraving in een woonheuvel)	f	8,50
Makelaars van Hardinxveld-Giessendam	f	8,50
Buitendams 118 (Giessendamse boerderij)	f	12,00
700 jaar Dam	f	7,00
Swets tabak en daar blijf ik bij	f	14,50
Hardinxveld en Giessendam in de Franse Tijd	f	12,50
Café Schalk	f	12,50
De Hongerwinter	f	14,50
De Hennepteelt	f	9,75
Het kleine monument in Hardinxveld-Giessendam	f	12,00
Gemeentehuizen van Hardinxveld-Giessendam	f	5,00
Aart van Bennekum, kunstenaar	f	15,00
100 Jaar Nederlandse Protestantenbond	f	14,50
Ievers tussen Kaai en Kloeve, deel II	f	15,00
Uit de pen van tante	f	15,00
Schuttevaer en Binnenvaart	f	10,00
De Crisisjaren in Hardinxveld en Giessendam	f	16,50
Vrouwenrecht en liberalisme aan de Merwedijk	f	14,50
De samenvoeging van Giessendam en Hardinxveld	f	19,50
C. Baardman, de schrijver en zijn werk	f	17,50
Het Langeveer	f	14,50
De Indiëgangers	f	27,50
1899-1999 Nieuws van honderd jaar geleden	f	17,50
Het Verleden, Nu (fotoboek)	f	25,00
Een wandeling door Binnendams	f	15,00
Van Geslachte tot Geslacht	f	35,00
Hardinxveld en Giessendam, van vissers- en hoepmakersdorpen naar industriegemeente	f	40,00
Hardinxveld en de riviervisserij	f	45,00
Anders nog iets (neringdoenden en bedrijven)	f	5,00
Dr. Aris Graftdijk, Photographie	f	25,00
Herberg De Zwaan	f	35,00
Onder ons gezeed	f	17,50
Het verhaal van de dijk	f	17,50

UITGAVEN VAN 'STICHTING DORPSBEHOUD'

Van boodschappen doen naar winkelen	f	5,00
Heggen en Steggen (tweede druk)	f	17,50

ALLE UITGAVEN, TENZIJ UITVERKOCHT, ZIJN VERKRIJGBAAR OP DE VOLGENDE ADRESSEN:

Historisch Informatie Centrum Buitendams 4, elke zaterdagmorgen van 10.00 - 12.00 uur.
 IJzerwinkel van de heer Coenraads De Buurt 6 Boven-Hardinxveld, tijdens openingstijden winkel.
 Secretariaat Historische Vereniging Buitendams 77, maandag t/m zaterdag.
 Museum De Koperen Knop, dinsdag- t/m zaterdagmiddag van 13.00 - 17.00 uur.